

B I L T E N

NATO/PfP Trust Fund program

Za pomoć prekobrojnomo osoblju u Bosni i Hercegovini

Bilten broj 11 - Novembar 2008

Sadržaj:

- 1 Pregled/statistički pokazatelji
- 2 Priče s terena
- 3 Vijesti i aktuelnosti iz Ministarstva odbrane/ obrane
- 4 NATO Trust Fund program u medijima

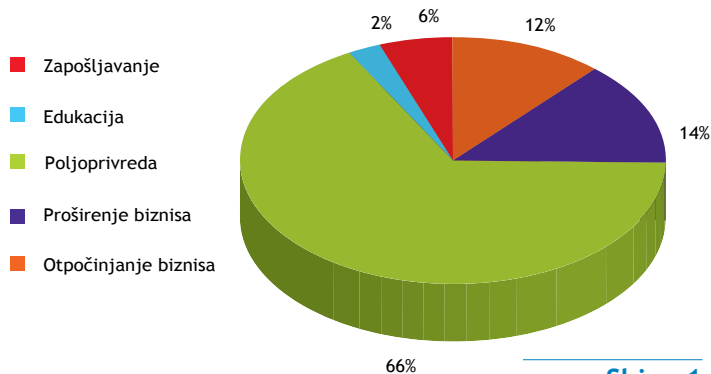
NATO/PfP Trust Fund osnovele su države članice NATO saveza i drugi donatori kako bi se pomoglo Bosni i Hercegovini u procesu reintegracije prekobrojnog vojnog osoblja i službenika Ministarstva odbrane/obrane BiH, nastalog u procesu reforme odbrane. NATO/PfP Trust Fund će dati doprinos sveukupnim nastojanjima Bosne i Hercegovine da održi mir i stabilnost, osnaži ekonomski oporavak, smanji nezaposlenost i generiše prihode, na taj način što će omogućiti lakšu reintegraciju u civilni život onim licima koja su otpuštena u procesu reforme odbrane u 2006., 2007., kao i licima otpuštenim smanjenjem osoblja u 2004. godini.

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) ima iskustvo širom svijeta (uključujući implementaciju projekta "Tranzicijske pomoći demobilisanim vojnicima" (TADS) u periodu između 2002. godine i 2006. godine) u pružanju pomoći vojnom osoblju, koje je otpušteno zbog smanjenja broja zaposlenih, kako bi se reintegrirali u civilni život kroz zaposlenja, uspostavljanje i razvoj malih i srednjih preduzeća, obnovu poljoprivrednih aktivnosti, te pružanje stručne i poslovne obuke. Ova iskustva su doprinjela da IOM postane agencija za implementaciju projekta NATO/PfP Trust Fund za Bosnu i Hercegovinu.

Korisnici i projekti NATO Trust Fund programa

Do 30. novembra 2008. godine Međunarodna organizacija za migracije (IOM) je registrovala **2889** osoba koje su proglašene prekobrojnomo osobljem u Ministarstvu odbrane/obrane. Od ukupnog broja registrovanih korisnika njih **2589** je prekobrojno osoblje iz 2004. godine, a 300 osoba je iz 2007. godine. Tabela 1 prikazuje vrstu asistencije koju su zatražile osobe koje su proglašene prekobrojnomo, nakon savjetovanja sa osobljem NATO Trust Fund programa. Podaci se odnose na odobrene projekte.

Od ukupnog broja od **1942** korisnika kojima su odobreni projekti, do kraja ovog perioda izvještavanja konkretna asistencija je pružena za **1534** osobe koje su proglašene prekobrojnomo. Dvije trećine odobrenih projekata su u oblasti poljoprivrede, preko jedne četvrtine su projekti iz nepoljoprivrednih djelatnosti (ravnomojno raspoređeni na otpočinjanje djelatnosti i proširenje postojeće djelatnosti), 6% je iz oblasti zapošljavanja i 2% je iz oblasti edukacije.

Skica 1

DIREKTNA POMOĆ - 1996 slučajeva u procesu

IOM je do sada kontaktirao **2486** osoba koje su proglašene prekobrojnomo od strane Ministarstva odbrane/obrane i zatražio je od njih da predaju odgovarajuću dokumentaciju vezanu za njihova reintegracijska očekivanja. Od početka projekta NATO Trust Fund osoblje je pripremio **1996** prijedloga projekata, od kojih je za pružanje konkretne asistencije odobreno **1942**. Do sada je pružena asistencija za **1534** korisnika.

Podnešene aplikacije	2,889
Podnešeni prijedlozi projekata	1,996
Odobreni prijedlozi projekata	1,942

NATO/PfP Trust Fund Program - priče sa terena

Regionalna kancelarija Banja Luka

Otpočinjanje biznisa

Vaso i Milorad su braća koja su otpuštena iz vojne službe u 2004. godini. Oni su zajedno sa svoja druga dva brata i ocem interno raseljena lica iz Ključa. Njih dvojica su odlučili da udruže pomoć dobijenu od strane NATO Trust Fund programa i otvore autopraonicu u susjednoj komercijalnoj zoni u Banja Luci, gdje pružaju usluge unutarnjeg i vanjskog pranja vozila, poliranja i čišćenja tepiha. Braća su izvijestila da je posao u toku prvog ljeta od kako su otpočeli poslovanje, što predstavlja top sezonu u ovom biznisu, išao prema planu od nekih 200 vozila mjesečno. NATO Trust Fund osoblje iz Banja Luke također često voze svoja auta na pranje kod ove braće i potvrđuju da je usluga koju pružaju izuzetna i brza.

Regionalna kancelarija Mostar

Otpočinjanje biznisa

Nakon otpusta u 2004. godini Đorđo je proveo nekoliko godina bez regularnog zaposlenja. Kao i mnoge druge nezaposlene osobe iz Bileće on je vadio kamenje iz obližnjeg kamenoloma koje je onda prodavao na proljeće i u toku ljeta. Prije godinu dana dobio je posao tokara u kompaniji koja skuplja, obnavlja i zatim prodaje otpadne dijelove automobila. U toku savjetovanja sa osobljem NATO Trust Fund programa Đorđo je dobio interesantnu ponudu od svog poslodavca da otkupi 50% udio nad vlasništvom tokarske mašine, koja je veoma skupa i koja je postavljena u Đorđovoj radionici, i da uđe u partnerski odnos s tom kompanijom. U okviru ovog partnerskog odnosa Đorđo je nastavio s korištenjem tokarske mašine i ispunjenjem naloga postavljenih od strane kompanije. S obzirom da je on jedini tokar u svom gradu on također upotrebljava mašinu za pružanje usluga mehaničarskim i metalnim radionicama u Bileći, Gacku i Trebinju. Nakon otpočinjanja svog biznisa Đorđo je povećao svoja mjesečna primanja za 50%. Đorđo se nada da će u budućnosti otkupiti puno pravo vlasništva nad ovom mašinom.

Regionalna kancelarija Rajlovac

Otpočinjanje biznisa

Marijan živi sa suprugom i ocem u Višegradu. Usprkos činjenici da je on po profesiji i iskustvu koje posjeduje vozač i automehaničar nije mogao pronaći stabilno zaposlenje u struci nakon otpusta iz vojne službe u 2004. godini, te je radio poslove obezbjeđenja i popravke vozila sa nepunim radnim vremenom i na kratke periode. Od pomoći koju je dobio od NATO Trust Fund programa Marijan je kupio osnovnu opremu i alate i otvorio radionicu za popravak automobila u prizemlju svoje kuće. Zahvaljujući svom obrazovanju i iskustvu, Marijan je privukao brojne mušterije iz susjedstva koji su željeli da koriste usluge iskusnog auto-mehaničara koji poznaje posao. Biznis napreduje veoma dobro te sada ima i višak mušterija koje ne može da opsluži, a profit koji ostvaruje je omogućio i kupovinu dodatne opreme za obavljanje posla.

Otpočinjanje biznisa

Svi projekti koji su predstavljeni na prethodnoj stranici uključuju korisnike koji su odabrali otpočinjanje biznisa, sami ili zajedničkim ulaganjem sa drugim korisnikom. Otpočinjanje biznisa je jedan od najizazovnijih i potencijalno najzahvalnijih načina u kojima NATO Trust Fund korisnici mogu ostvariti korist u okviru programa. Dvanaest posto korisnika NATO Trust Fund programa je iskoristilo dobijenu asistenciju kao pomoć u otpočinjanju malog biznisa koji se nalaze u rasponu od otvaranja prodavnica robe široke potrošnje, građevinskih firmi, auto-mehaničarskih radionica, internet klubova do advokatskih kancelarija. Prije otpočinjanja biznisa korisnici i NATO Trust Fund osoblje detaljno razmatraju korisnikove sposobnosti, iskustvo, konkurenciju, potražnju za predloženim robama ili uslugama, marketing mogućnostima, ukupnom cijenom koštanja neophodnih elemenata za otpočinjanje poslovanja, profit i mnoge druge faktore koji imaju uticaj na uspjeh tog biznisa.

NATO Trust Fund pomaže korisnicima koji su otpočeli ili proširili svoj biznis (ili pak razmatraju mogućnost otpočinjanja biznisa u budućnosti) kroz obuke i radionice iz oblasti biznisa, gdje polaznici mogu napraviti biznis planove, naučiti o uslugama i kreditnim linijama koje stoje na raspolaganju malom biznisu ili unaprijediti njihove sposobnosti iz oblasti kao što je marketing. NATO Trust Fund trenutno radi sa četiri nevladine organizacije na pružanju obuke u različitim dijelovima zemlje, uključujući i jednu organizaciju (Žene ženama International) koja pruža obuku specijalno kreiranu za poslovne žene.

Novosti iz jedinice ministarstva odbrane/obrane za podršku tranziciji

U cilju poboljšanja realizacije programa pomoći NATO Trust Fund za BiH licima otpuštenim iz sistema odbrane u 2004. odnosno 2006/2007. godini MO BiH je u saradnji sa IOM-om poslao pismo zajedničke namjere načelnicima u svim Opštinama na području Bosne i Hercegovine, sa namjerom da se Opštine kroz svoje aktivnosti koje preduzimaju uključe i u pomoć licima sa njihove regije koji su ostali prekobrojni.

Pismo je naišlo na pozitivan odgovor lokalnih zajednica, tako da je Odsjek u više navrata imao susrete sa predstavnicima pojedinih opština. Opštine Novi Grad - Sarajevo, Zenica i Travnik iskazale su najviše spremnosti da se uključe u program pomoći licima sa svoje regije kao i licima koji će u narednom periodu izaći iz sistema odbrane.

Sa ovim opštinama uspostavljeni su kontakti, održani radni sastanci i dogovorene mjere koje će se zajednički preduzimati u narednom periodu u cilju efikasnije pomoći prekobrojnim licima.

Za lica koja će u narednom periodu izaći iz sistema odbrane MO BiH će sačiniti spiskove po opštinama sa

Obuka iz oblasti biznisa od strane organizacije LIR u Banja Luci

Obuka iz oblasti biznisa od strane EU TAC-a u Istočnoj Ilidži

svim relevantnim podacima i iste dostaviti Opštinama na uvid, planiranje i preduzimanje mjera i aktivnosti na zbrinjavanju lica sa njihove regije.

Predstavnik PTSU-a uručuje certifikat o završenoj obuci

NATO Trust Fund u medijima

Regionalna razvojna agencija Hercegovine (REDAH) i Međunarodna organizacija za migracije (IOM) su 11. novembra 2008. godine zaključili Memorandum o razumijevanju koji predstavlja spremnost ove dvije organizacije da zajedno rade na osiguravanju uslova za olakšavanje tranzicije iz vojnog u civilni život korisnika NATO Trust Fund programa u Hercegovini. G-din Ivan Jurilj, direktor Regionalne razvojne agencije Hercegovine, g-đa Regina Boucalt, šef misije Međunarodne organizacije za migracije u Sarajevu i g-din Miro Drvendžija, načelnik Jedinice za podršku osoblju u tranziciji su održali pres konferenciju u Mostaru kako bi objasnili ovo partnersvo. Državne i lokalne televizije, kao i novinske kuće propratile su konferenciju i potpisivanje Memoranduma o razumijevanju.

Zemlje donatori

Broj 11 - Novembar 2008 NATO/PfP Trust Fund program za pomoć prekobrojnom osoblju u Bosni i Hercegovini

BANJA LUKA Regionalna kancelarija
Kasarna "Kozara", Carice Marije bb
Telefon: +387 51 37 19 84

RAJLOVAC Regionalna kancelarija
Kasarna "Rajlovac", Safeta Zajke bb
Telefon: +387 33 76 68 65 (ext. 3008)

MOSTAR Regionalna kancelarija
Kasarna "Stanislav Baja Kraljević", Rodoc bb
Telefon: +387 36 38 74 91

SARAJEVO Glavna kancelarija
Vilsonovo Šetalište 10
Telefon: +387 33 64 81 37
Fax: +387 33 64 82 02

Vodeće zemlje donatori

Za više informacija o NATO/PfP Trust Fund programu posjetite gore navedene regionalne kancelarije.
Radno vrijeme: ponedjeljak - petak, 8:30-16:00

IOM Mission in Bosnia and Herzegovina, Office in Sarajevo

Vilsonovo Šetalište 10, 71000 Sarajevo

Phone: +387 33 64 81 37

Fax: +387 33 64 82 02

E-mail: missionsarajevo@iom.int

Web: www.iom.ba